

Klachtnummer 2019/228

Zowel klager als de moeder van de leerling (en de gezinsvoogd in het kader van een ondertoezichtstelling) oefenen het gezag uit over de leerling. De school was ervan op de hoogte dat de ouders van de leerling waren gescheiden en dat de moeder het mogelijk niet eens zou zijn met de inschrijving en/of het OPP. Gelet hierop hebben verweerders conform de wet gehandeld door de handtekeningen van beide ouders van de leerling te vragen voor de inschrijving op de school en het OPP. Dat de gezinsvoogd is ingelicht is vanzelfsprekend in een situatie van ondertoezichtstelling als de onderhavige. Klager heeft belang bij klachtonderdeel over stopzetting van de financiering door school. Ondanks de toezegging van de bestuurder ter zitting tot hervatting van de financiering heeft klager enige tijd in onzekerheid verkeerd over de financiering en daarmee de continuïteit van het maatwerktraject en de begeleiding. De Commissie begrijpt dat de school het noodzakelijk vond om met de Orthopedagogische maatschap te spreken zonder aanwezigheid van klager om regie te kunnen houden op het maatwerktraject van de leerling. Bij blijvende tegenwerking van de kant van de Orthopedagogische maatschap en klager om daaraan vorm te kunnen geven acht de Commissie het begrijpelijk dat de school haar rol in het maatwerktraject heroverweegt. De Commissie is echter van oordeel dat vanuit het belang van de leerling de school niet zo acuut de financiering had mogen stopzetten. Daardoor kwam de begeleiding van de leerling in gevaar. De school had rekening moeten houden met het feit dat het tijd kost om voor die financiering andere bronnen te vinden.

Advies aan:

Het bestuur van A. te (plaatsnaam) (hierna: het samenwerkingsverband) te (plaatsnaam) en het bestuur van B. (hierna: het bevoegd gezag) te (plaatsnaam) inzake de klacht van de heer C. (hierna: klager). Klager is de vader van D. (dertien jaar) leerling van school E. in (plaatsnaam) (hierna: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De Landelijke Klachtencommissie voor het Algemeen Bijzonder Onderwijs, (hierna: de Commissie) heeft op 9 oktober 2019 van klager een klacht ontvangen, waarna de Commissie op 15 oktober 2019 van klager een klachtformulier met daaraan een omschrijving van de klacht heeft ontvangen.

De klacht is aanvankelijk alleen gericht tegen mevrouw F., directeur van het samenwerkingsverband (hierna ook: directeur).

Op 30 oktober 2019 heeft de Commissie van klager een uitbreiding van zijn klacht ontvangen. De klacht is nu ook gericht tegen de heer G., directeur van de school (hierna: schooldirecteur). Daarom zijn zowel het bevoegd gezag als het samenwerkingsverband als verweerders aangemerkt.

De verweerschriften van de directeur van het samenwerkingsverband en de schooldirecteur heeft de Commissie op respectievelijk 14 en 19 november 2019 ontvangen. Op laatstgenoemde dag heeft de Commissie van klager een reactie hierop ontvangen.

Op 19 december 2019 heeft klager zijn klacht inhoudelijk uitgebreid.

De Commissie heeft van de directeur op 13 januari 2020 een aanvulling op haar verweerschrift ontvangen.

Op 17 januari 2020 heeft de Commissie van de schooldirecteur in aanvulling op zijn verweer een mailwisseling van medio januari 2020 tussen klager en hem ontvangen.

Op 28 januari 2020 heeft de Commissie een hoorzitting gehouden te Utrecht. Klager is in persoon verschenen. Namens het samenwerkingsverband was de directeur en namens het bevoegd gezag de schooldirecteur vergezeld door de heer H., lid van het College van Bestuur van het bevoegd gezag (hierna: bestuurder), aanwezig.

II Het standpunt van klager

De klacht bestaat uit de volgende onderdelen:

- a. Handtekeningen moeder gevraagd voor inschrijving en ontwikkelingsperspectief (OPP), gericht tegen beide verweerders.
- b. Stopzetten financiering door de school.

Ad a:

De directe aanleiding van de klacht is de e-mail van 3 oktober 2019 van de directeur van het samenwerkingsverband gericht aan klager waarin de directeur van het samenwerkingsverband hem bericht dat zij de gezinsvoogd heeft benaderd om ervoor te zorgen dat de moeder van D. (hierna: de moeder) haar handtekening zet op het inschrijvingsformulier en het OPP van de school. Klager is boos, omdat de moeder zonder zijn toestemming hiervoor is benaderd. Eerder had hij de school en het samenwerkingsverband bericht dit onwenselijk en onnodig te vinden. Volgens klager volstaat in

deze situatie conform de wet één handtekening. Ook omdat moeder waarschijnlijk zou weigeren te tekenen, ziet klager de noodzaak van twee handtekeningen niet.

Ad b:

De inschrijving van D. op de school was slechts een administratieve handeling om de financiering van het maatwerktraject van D. bij de Orthopedagogische maatschap X (hierna: X) te (plaatsnaam) mogelijk te maken. De schooldirecteur heeft vanwege de verstoorde relatie met klager in december 2019 besloten per 1 januari 2020 deze financiering stop te zetten. Dit is ook gebeurd. Klager is boos, omdat de begeleiding door X, waar D. veel baat bij heeft, hierdoor in gevaar komt. Ook heeft klager geen vertrouwen (meer) in de school, omdat de schooldirecteur buiten zijn aanwezigheid met X een afspraak wil maken over de begeleiding van D.

III Het standpunt van verweerders

Verweerders menen dat de klachten van klager ongegrond zijn.

Ad a:

Ouders die gezamenlijk het gezag dragen over het kind moeten samen overeenstemming over de inschrijving en het OPP bereiken. Niet alleen klager, maar ook de moeder (en de gezinsvoogd) hebben het ouderlijk gezag over D. Als beide ouders het ouderlijk gezag hebben, is ook één van de ouders bevoegd tot inschrijving van een kind op school. Als de school echter weet of vermoedt dat de inschrijving door een gescheiden ouder wordt gedaan, doet de school er goed aan te onderzoeken of de andere ouder het eens is met de inschrijving. Dit hebben het samenwerkingsverband en de school gedaan. Bij de schooldirecteur was door signalen van klager bekend dat moeder het mogelijk niet eens zou zijn met de inschrijving. In die situatie dienen beide met het ouderlijk gezag belaste ouders zowel het inschrijvingsformulier als het OPP te ondertekenen. Het is niet aan klager om te bepalen over welke onderwijsaangelegenheden al dan niet contact wordt gelegd met de moeder. Vandaar dat op initiatief van de directeur van het samenwerkingsverband de gezinsvoogd is benaderd om te vragen of de moeder akkoord gaat met de inschrijving van D. op de school. De moeder heeft vervolgens op 14 oktober 2019 haar handtekening gezet op het inschrijvingsformulier en het OPP.

Ad b:

In de zomer van 2019 zijn er afspraken gemaakt tussen de gemeente, de school en het samenwerkingsverband over de financiering van het maatwerktraject voor D. Om ervoor te zorgen dat gelden beschikbaar zijn voor onderwijs onder regie van de school op een dagbestedingslocatie,

zoals X, was inschrijving op de school noodzakelijk. In het belang van D. heeft de school ingestemd met een aanmelding op de school. Een aanmelding en inschrijving op de school leidt ook tot inhoudelijke verantwoordelijkheid van de kant van de school voor het onderwijs aan D.. De school zet zich in om het (onderwijs)leerproces - dat tijdelijk bij X ligt - te monitoren. Ook zet de school zich in voor een mogelijke toegroei van D. – bij een positieve ontwikkeling – naar voortgezet speciaal (klassikaal) onderwijs op de school binnen twee jaar. Klager wilde enkel een fictieve plaatsing op school en had geen vertrouwen in samenwerking met de school. Ook wilde klager niet dat de school zonder hem met X zou spreken en had klager X in die zin geïnstrueerd. De school kon daardoor geen regie over het (onderwijs)leerproces voeren, terwijl dit haar taak is en de Onderwijsinspectie dit controleert. Naar aanleiding van het gedrag van klager heeft de schooldirecteur op 11 december 2019 noodgedwongen het besluit genomen voorlopig te stoppen met de financiering van het traject van D. per 1 januari 2020.

Om uit deze impasse te komen heeft de schooldirecteur klager en moeder uitgenodigd voor een gesprek met de school, in het bijzijn van de gezinsvoogd, eind januari of begin februari 2020. Ter zitting heeft de bestuurder toegezegd dat de financiering zal worden hervat.

IV Overwegingen van de Commissie

De Commissie overweegt als volgt.

Ad a

De Commissie constateert dat het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) voor D. voor de school heeft afgegeven op voorwaarde dat D. daar kon worden ingeschreven.

Bij het inschrijven van een leerling op een school volgt uit artikel 1:253i, lid 1, Burgerlijk Wetboek (BW) dat als ouders beiden het ouderlijk gezag over het kind hebben in beginsel een handtekening van één van beide ouders volstaat, mits niet van bezwaren van de andere ouder is gebleken. Dat betekent dat als een school weet of kan vermoeden dat ouders mogelijk over de inschrijving van mening verschillen, een handtekening van één van beide ouders niet volstaat. Hetzelfde geldt voor ondertekening van een OPP.

De Commissie stelt vast dat zowel klager als de moeder van D. (en de gezinsvoogd in het kader van een ondertoezichtstelling) het gezag over D. uitoefenen. Ook stelt de Commissie vast dat de school ervan op de hoogte was dat de ouders van D. waren gescheiden en - door signalen van klager - dat de moeder het mogelijk niet eens zou zijn met de inschrijving en/of het OPP.

De Commissie is van oordeel dat gelet hierop verweerders conform de wet hebben gehandeld door de handtekeningen van beide ouders van D. te vragen voor de inschrijving op de school en het OPP.

Dat de gezinsvoogd is ingelicht is vanzelfsprekend in een situatie van ondertoezichtstelling als de onderhavige, waarbij naast de ouders de gezinsvoogd het gezag over D. heeft.

Overigens is gebleken dat de vrees van klager dat de moeder van D. haar handtekening niet zou zetten onder de inschrijving en het OPP niet is bewaarheid.

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

Ad b:

Klager heeft belang bij dit klachtonderdeel. Ondanks de toezegging van de bestuurder ter zitting tot hervatting van de financiering heeft klager enige tijd in onzekerheid verkeerd over de financiering en daarmee de continuïteit van het maatwerktraject/de begeleiding van D. door X.

De Commissie is verheugd dat klager door het bevoegd gezag alsnog de nodige tijd wordt geboden om een oplossing te vinden voor een voortzetting van dit maatwerktraject.

De schooldirecteur heeft in zijn e-mail van 11 december 2019 aan klager gezegd dat hij overweegt de financiering van het maatwerktraject stop te zetten. De betalingen zijn daadwerkelijk gestaakt per 1 januari 2020. Klager, de moeder en de gezinsvoogd zijn vervolgens door de directeur uitgenodigd voor een gesprek op 21 januari 2020 om over de mogelijkheden van een doorstart van de financiering te praten.

Zoals door het samenwerkingsverband is onderschreven was de afspraak tussen de school en het samenwerkingsverband vanaf het begin van dit traject dat de school de regie zou houden, zowel op het maatwerktraject bij X als op mogelijke toegroei van D. naar voortgezet speciaal (klassikaal) onderwijs op de school binnen twee jaar. De school moet bovendien voor alle ingeschreven leerlingen verantwoording afleggen aan de Onderwijsinspectie, dus ook voor D.

Duidelijk is geworden dat over die gerichtheid op toegroei naar klassikaal voortgezet speciaal onderwijs van D. verschillende denkbeelden leven bij partijen. Klager stelt dat klassikaal onderwijs voor D. nooit mogelijk zal zijn. Hij heeft één-op-één begeleiding nodig. De school stelt daar tegenover dat het haar opdracht is waar mogelijk instroom in het bestaande, reguliere onderwijs te bevorderen en dat in dit geval ook de afspraak was om te bezien of toegroei van D. naar voortgezet speciaal (klassikaal) onderwijs binnen twee jaar mogelijk zou zijn.

De Commissie begrijpt dat de school het noodzakelijk vond om met X te spreken zonder aanwezigheid van klager om regie te kunnen houden op het maatwerktraject van D. Bij blijvende

tegenwerking van de kant van X en klager om daaraan vorm te kunnen geven acht de Commissie het begrijpelijk dat de school haar rol in het maatwerktraject heroverweegt.

De Commissie is echter van oordeel dat vanuit het belang van D. de school niet zo acuut de financiering had mogen stopzetten. Daardoor kwam de begeleiding van D. door X in gevaar. De school had rekening moeten houden met het feit dat het tijd kost om voor die financiering andere bronnen te vinden.

Dit klachtonderdeel is gegrond.

V Oordeel over de gegrondheid van de klachten

Klachtonderdeel a, gericht tegen beide verweerders, is ongegrond. Klachtonderdeel b, gericht tegen B., is gegrond.

VI Aanbeveling aan verweerders

De Commissie ziet geen aanleiding voor het geven van een aanbeveling.

Aldus gegeven op 28 januari 2020 door mr. C.M. van der Bas, voorzitter, M. Hermens, A.E. Blijk-de Jong en mr. W.G.G.M. van Holsteijn, leden, in tegenwoordigheid van mr. P. van Veen als secretaris.